

Kunstmagneetschool

DE KRABAL

ANTI-PESTPROTOCOL

SEPTEMBER 2017

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	Blz. 3
2. Het anti-pestprotocol	Blz. 3
3. De Kraal proactief en preventief	Blz. 4
3.1 Regels en afspraken	
4. De Kraal en interventies	Blz. 5
4.1 Plagen of pesten	
4.2 Actie	
4.3 Vijfsporenaanpak	
4.4 Maatregelen	
5. Tips	Blz. 8
5.1 Voor de begeleiding van het kind dat pest (dader)	
5.2 Voor de begeleiding van het kind dat gepest wordt (slachtoffer)	
5.3 Tips voor de zwijgende middengroep	
5.4 Tips voor de ouders van een kind dat pest	
5.5 Tips voor de ouders van een kind dat gepest wordt.	
6. Protocol grensoverschrijdend gedrag	Blz. 9
Bijlage 1: Samenvatting anti-pestprotocol De Kraal	Blz. 10

1. INLEIDING

De Kraal is een Vreedzame School, de pedagogische uitgangspunten van deze methode sluiten aan bij de visie van de school op sociale veiligheid. In de wet staat dat scholen verplicht zijn een veilige omgeving voor scholieren en onderwijspersoneel te creëren en te behouden. Dit houdt in dat er een prettige sfeer op school is. In onze visie op sociale veiligheid kunnen kinderen alleen tot leren komen wanneer zij zich veilig voelen op school. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Dit geldt ook voor het bestrijden van pestgedrag.

De methode Vreedzame School is een compleet programma voor basisscholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Het beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap, waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen, een stem krijgen, en waarin kinderen leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Kinderen voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap, en staan open voor de verschillen tussen mensen.

2. HET ANTI-PESTPROTOCOL

Helaas is het werken met de methode Vreedzame School geen garantie voor een school waar niet gepest wordt. De methode biedt kinderen handvatten om pesten te voorkomen en om ermee om te gaan, maar kan pesten niet helemaal uitroeien op school. Dit protocol is voor zowel leerlingen, als leerkrachten en ouders.

De definitie van pesten zoals deze omschreven is in het nationaal pestprotocol luidt als volgt: **“Pesten is een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die niet (langer) is staat is/zijn zichzelf te verdedigen.**

Het pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan. We doen dat door regels en afspraken met elkaar te maken, dit is onderdeel van de Vreedzame School. Deze regels en afspraken zijn zichtbaar voor kinderen en volwassenen. Ze hangen in elke klas. Als er zich ongewenste situaties voordoen kunnen we elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

“Je veilig voelen en weten” is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het team van De Kraal, de leerlingen en de ouders. Met onze schoolafspraken willen we duidelijk zijn in waar we voor staan, wat we wel en niet toestaan en welke maatregelen we treffen als regels worden overtreden. Ons schoolregels zijn onderdeel van het brede veiligheidsbeleid dat alle scholen van de vereniging hanteren.

Respect voor elkaar, zorg voor elkaar, geen pestgedrag en discriminatie, verantwoordelijk voor je eigen gedrag, afspraken nakomen: kortom, de uitgangspunten van de Vreedzame School gelden voor iedereen.

3. DE KRAAL PROACTIEF EN PREVENTIEF

Het programma De Vreedzame school is preventief van aard. Het zorgt voor een sociaal en moreel klimaat in een school dat preventief werkt ten aanzien van anti-sociaal gedrag, zoals pesten en buitensluiten. Op het niveau van de leerlingen streeft het programma er naar om kinderen te leren:

- op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen;
- constructief conflicten op te lossen;
- verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar en voor de gemeenschap;
- een open houding aan te nemen tegenover verschillen tussen mensen;
- volgens welke principes onze democratische samenleving is ingericht.

Leerkrachten bieden ten minste 1 keer per week een les aan. Deze lessen worden gegeven in groep 1 t/m 8. De leerkrachten bij ons op school zijn geschoold in De Vreedzame School, iedere nieuwe leerkracht krijgt deze scholing aangeboden.

In groep 7 en 8 zijn leerling-mediators actief die kinderen tijdens het buitenspelen kunnen helpen bij het oplossen van conflicten. Deze kinderen hebben naar deze positie gesolliciteerd en zijn door hun klasgenoten geselecteerd. De leerlingmediators hebben hiervoor een aparte training gevolgd en zijn in het bezit van een certificaat.

Op het niveau van de ouders organiseren wij regelmatig bijeenkomsten waarbij opvoedingsvraagstukken worden besproken. Het onderwerp “pesten” wordt jaarlijks ten minste 1 keer onder de aandacht gebracht.

3.1 REGELS EN AFSPRAKEN

De kinderen maken samen aan het begin van ieder schooljaar samen afspraken over hoe zij het willen in de klas. Deze afspraken worden de regels van de groep en zijn zichtbaar in het lokaal opgehangen.

De schoolregels lijken op de regels in de groep, maar gelden in de hele school.

- wij komen op tijd op school
- wij gaan respectvol met elkaar om
- wij bewegen ons rustig door de school
- wij praten zachtjes in de gangen
- wij gaan met elkaar in gesprek als iets niet goed gaat
- wij kauwen geen kauwgom in het schoolgebouw of op het plein
- wij helpen elkaar
- wij gebruiken geen mobiele telefoon onder schooltijd
- wij houden de school en het schoolplein netjes en gooien afval in de afvalbakken
- er wordt niet gerookt in het zicht van de kinderen
- wij dragen geen petjes in de klas
- wij parkeren onze fietsen in de rekken naast de school
- wij fietsen niet op het schoolplein
- wij voetballen op de vaste plek op het schoolplein

4. DE KRAAL EN INTERVENTIES

Wanneer er wordt gepest, moet er worden opgetreden. Wij maken onderscheid tussen plagen en pesten en komen in actie wanneer er gepest wordt.

4.1 PLAGEN OF PESTEN?

Is een opmerking maken over iemands haar of kleding plagen of pesten? Is schelden pesten? En als je elke dag wel een keer een opmerking over dezelfde klasgenoot maakt? Is dat pesten? Er is een duidelijk verschil tussen plagen en pesten.

Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en gebeurt niet dag in dag uit. Bij plagen ben je gelijk aan elkaar; niemand is de baas. Ook liggen de rollen niet vast, de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder iemand pijn te willen doen en is daarom vaak leuk en grappig. Wanneer iemand een ander kind op een negatieve manier aanspreekt, hoeft er nog geen sprake van pesten te zijn. Een kind kan wel eens onaardig doen, maar hoeft dan niet direct een pester te zijn.

Bij pesten ben je niet gelijk aan elkaar. De pester is vaak sterker of ouder en heeft een grote mond. Anderen kijken vaak tegen de pester op. Pesten gebeurt ook vaak in een groep en telkens is dezelfde persoon de klos. De pester wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Pesten gebeurt vaker dan één keer, soms weken – of maandenlang. Het gebeurt meestal zo dat volwassenen het niet merken. Pesten gebeurt expres. Pesten heeft een groot effect. De gepeste voelt zich vaak eenzaam en verdrietig en is onzeker en bang. Pesten kan zelfs lichamelijke en psychische klachten veroorzaken.

4.2 ACTIE

Als pestgedrag eenmaal voorkomt op school is het van belang om zo snel mogelijk in te grijpen. De pestsituatie wordt in kaart gebracht: er is sprake van een slachtoffer, regelmatig vervelende gebeurtenissen, één of meerdere pesters, een aantal meelopers. In de klas zal zo snel mogelijk tijd besteed worden aan het onder de aandacht brengen van het onderwerp ‘pesten’.

Bij signalen van pestgedrag wordt door de school/leerkracht actie ondernomen. Deze signalen kunnen worden afgegeven door leerlingen, door leerkrachten, maar ook door hun ouders. Ouders zien hun kinderen wanneer zij niet op school zijn en kunnen dan signalen oppikken. Pesten kan verder gaan dan alleen pesten op school. Ook op straat, de clubjes en op het internet (Facebook, Whatsapp, Instagram) kan gepest worden. Wanneer ouders zich hierover zorgen maken, kunnen zij dit aangeven bij de leerkracht. Dit signaal kan een ouder ook afgeven als het niet over zijn of haar kind gaat.

4.3 VIJFSPORENAANPAK

Het waarborgen van een veilig leerklimaat in school vereist het inzetten van de lesmethode De Vreedzame school. Leidt de aanpak van deze methode en de interventies uit deze methode, bijvoorbeeld “stappenplan praat het uit” niet tot het gewenste gedrag bij bepaalde kinderen, dan volgt de ‘Vijfsporenaanpak’. Dit is een aanpak die van toepassing is op alle leeftijden en alle klassen. Deze aanpak is gericht op verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school, en is verdeeld in 5 stappen.

Het stappenplan wordt in geval van pesten volledig uitgevoerd. De leerkracht kan echter in overleg met het kind, de ouders en/of directeur beslissen dat de aanpak succesvol is, waardoor hier niet noodzakelijk is alle stappen van de vijfsporen aanpak te doorlopen.

STAP 1:

Leerlingen lossen een ruzie/pesterij zelf (en samen) op. In de gehele school hanteren wij de volgorde:

1. “Stop, hou op, dit wil ik niet”
2. “Stop, hou op, dit wil ik niet anders ga ik naar de juf/meester”
3. “Stop, hou op, ik ga nu naar de juf/meester!”

STAP 2:

Als het zelfstandig oplossen niet lukt, vraagt een kind hulp van de leerkracht. Indien leerlingen te boos zijn om met elkaar te praten, worden zij even uit elkaar gehaald om tot rust te komen. Vervolgens gaat de leerkracht met beide partijen in gesprek en wordt er naar elkaar geluisterd. Excuses worden uitgesproken in het bijzijn van de leerkracht. Samen wordt gezocht naar oplossingen en onderlinge afspraken.

STAP 3:

Bij herhaling van ruzie of pestereien volgen er sancties die in een gesprek met de leerling worden besproken. Hiermee houden kinderen zelf verantwoordelijkheid over de situatie en de eventuele sancties. Er kan gebruik worden gemaakt van beloningskaarten, een (tijdelijke) andere werkplek, uitsluiting van een gezamenlijke activiteit of een extra opdracht die samenhangt met de ruzie of pesterij.

Een, tijdelijke, andere werkplek wordt als interventie ingezet als de rest van de groep last heeft van het gedrag van een leerling. De leerkracht kiest er dan voor de groep door te laten werken/spelen of instructie te geven en deze ene leerling af te zonderen. Er wordt een tijd afgesproken en werk meegegeven. Deze interventie kan worden toegepast in groep 1 t/m 8.

STAP 4:

Bij herhaling van pestereien of ruzies wordt er op een breder vlak in de klas aandacht besteed aan een vergelijkbare situatie. In deze stap kan een keuze gemaakt worden tussen een confronterende en niet-confronterende methode: niet confronterend (no blame) bij onderhuids pesten: in algemene zin wordt gesproken over onderwerpen als mensenrechten, kindermishandeling, oorlog en vrede. Een confronterende manier moet worden gekozen als kinderen openlijk worden gepest, fysiek of mentaal. Hierbij wordt in een klassengesprek gesproken over pesten en worden er samen regels afgesproken waar iedereen zich aan houdt.

De leerkracht informeert bij deze stap de directie en de ouders worden opgeroepen voor een gesprek. In dit gesprek worden bindende afspraken gemaakt om het pestgedrag aan te pakken.

STAP 5:

Basisschool De Kraal streeft ernaar een school te zijn waar kinderen zich veilig voelen en waar ze plezier kunnen beleven. Er is geen ruimte voor pesten. Om pestgedrag tegen te gaan kan preventief worden gehandeld. Als er al sprake is van pesten kan een groeps- of individuele interventie plaats vinden om het pestgedrag te stoppen. Vanaf het eerste pestincident wordt een aantekening gemaakt in het digitale leerlingvolgsysteem dat wij bij ons op school hanteren. Dit wordt bij de zgn. pester gedaan, maar ook bij het kind dat gepest is. Indien dit allemaal geen effect heeft worden er maatregelen getroffen.

Zoals eerder aan de orde gebracht, wordt er een gesprek gevoerd met de ouders, slachtoffers en ouders. Er wordt geprobeerd om binnen de school het probleem op te lossen.

Houdt dit probleem aan, dan wordt samen met ouders, leerkracht, intern begeleider en directeur geprobeerd om alsnog tot een oplossing te komen. Mocht ook dit geen effect hebben dan kan de directeur van De Kraal overgaan tot een passende straf, schorsing en/of verwijdering van de leerling. Dit besluit wordt genomen in overleg met het schoolbestuur (STAIJ). Wanneer dit aan de orde is, wordt het volledige pestincident opgenomen in de incidentenregistratie dat de school bijhoudt.

VIJFSPORENAANPAK

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.
2. Steun bieden aan het kind dat pest
3. De ouders van het gepeste en pestende kind informeren en steunen
4. De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem
5. De verantwoordelijkheid van de school: consequenties

4.4 MAATREGELEN

PASSENDE STRAF

In overleg met leerkracht en ouders wordt gekeken naar een passende straf waarmee de pestende leerling zich op een andere manier bewust wordt van dat zijn gedrag niet acceptabel is. Ook heeft de straf als doel om de leerling te laten inzien wat zijn gedrag voor gevolgen heeft.

Vormen van straffen waar aan gedacht kan worden zijn:

- Een werkstuk maken over pesten en de gevolgen.
- Een spreekbeurt houden over pesten in verschillende groepen.
- Een interview afnemen bij een pedagogisch hulpverlener over haar kennis op het gebied van pesten en de gevolgen.
- Een boek lezen over pesten (bv Spijt van Carry Slee) en daar een spreekbeurt over houden in verschillende groepen.

De opdracht van de straf voert de leerling thuis uit en spreekt met de leerkracht af wanneer het af is. Als het de leerling niet lukt om deze straf uit te voeren, wordt weer contact opgenomen met de ouders voor een gesprek met directie en wordt over gegaan op schorsing. Vanaf hier neemt de directie/ZC'er/bestuur het over van de leerkracht.

SCHORSING

Een schorsing is van tijdelijke aard de duur van de schorsing hangt af van de ernst van de situatie. Dit besluit wordt genomen in overleg met het schoolbestuur (STAIJ).

VERWIJDERING

Verwijdering is permanent. De leerling keert dan niet terug naar de school. De school moet voor de leerling die wordt verwijderd, een andere school hebben gevonden. Tot die tijd blijft de school verantwoordelijk voor de leerling. Ook dit besluit wordt genomen in overleg met het schoolbestuur (STAIJ).

5. TIPS

5.1 VOOR DE BEGELEIDING VAN HET KIND DAT PEST (DADER)

- Praten; zoeken naar de reden van het ruziemaken/pesten.
- Het kind proberen bewust te maken van zijn/haar gedrag en de gevolgen hiervan voor anderen benoemen. Samen afspraken maken over het juiste gedrag; deze wekelijks controleren.
- Excuses aan laten bieden.
- Kinderen leren niet meteen kwaad te worden, zichzelf leren beheersen door middel van bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.
- Ouders worden geïnformeerd/erbij betrokken en ingeschakeld om hun kind te ondersteunen.
- Indien pestgedrag aanhoudt en voorgenoemde punten niet lijken te helpen: deskundige hulp inschakelen; schoolarts, GGD, OKA, schoolbegeleidingsdienst, leerling korte tijd schorsen of in andere groep plaatsen.

5.2 VOOR DE BEGELEIDING VAN HET KIND DAT GEPEST WORDT (SLACHTOFFER)

- Goed luisteren naar het kind; laten weten dat het kind bij jou terecht kan.
- Vragen stellen; hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Laat een leerling merken dat zijn of haar reactie van belang is: hoe constructiever je reageert, hoe meer effect er bereikt wordt bij de dader.
- Sterke kanten van leerling benadrukken.
- Contact onderhouden met ouders van gepeste kind.
- Aanmelden voor een sociale vaardigheidstraining of een Faalangst Reductie Training. Hierdoor kan het kind weerbaarder worden.
- Indien dit nodig is kan er professionele hulp worden ingeschakeld.

5.3 TIPS VOOR DE ZWIJGENDE MIDDENGROEP

- Benoem in opdrachten de middengroep en de rol die zij spelen.
- Neem geen situatie in de klas als voorbeeld bij een les, maar een tv-uitzending of een krantenknipsel of boek.
- Stel klassenregels op die kinderen samen ondertekenen.

5.4 TIPS VOOR DE OUDERS VAN EEN KIND DAT PEST

- Probeer achter oorzaak te komen, neem het probleem serieus. Blijf in gesprek met uw kind en de school.
- Corrigeer ongewenst gedrag, benoem goed gedrag van uw kind.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Meldt uw kind aan voor een sociale vaardigheidstraining.

5.5 TIPS VOOR DE OUDERS VAN EEN KIND DAT GEPEST WORDT

- Neem het probleem van uw kind serieus, probeer achter de oorzaak te komen.
- Blijf in gesprek met uw kind, houdt communicatie met uw kind open.
- Bespreek pesten gelijk met de leerkracht.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleren van uw kind, complimenteren; vergroten van het zelfrespect en zelfvertrouwen.
- Stimuleer uw kind om een sport te beoefenen. Hierdoor kan het kind bouwen aan zijn zelfvertrouwen.

6. PROTOCOL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Grensoverschrijdend gedrag is niet direct te relateren aan het anti-pestprotocol, maar kan er ook niet helemaal los van worden gezien. Dit omdat het ervoor kan zorgen dat kinderen, leerkrachten en ouders zich niet veilig voelen in de school. In lijn met dit protocol zal tijdens schooljaar 2017-2018 een gedragsprotocol worden opgesteld, waarbij benoemd wordt wat wij onder grensoverschrijdend gedrag verstaan en hoe wij hier als school mee omgaan.

SAMENVATTING ANTI-PESTPROTOCOL DE KRAAL

De Kraal is een Vreedzame School, de pedagogische uitgangspunten van deze methode sluiten aan bij de visie van de school op sociale veiligheid. Helaas is het werken met de methode Vreedzame School geen garantie voor een school waar niet gepest wordt. De methode biedt kinderen handvatten om pesten te voorkomen en om ermee om te gaan, maar kan pesten niet helemaal uitroeien op school. Dit protocol is voor zowel leerlingen, als leerkrachten en ouders.

DEFINITIE VAN PESTEN

“Pesten is een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die niet (langer) is staat is/zijn zichzelf te verdedigen”.

UITGANGSPUNTEN AANPAK PESTEN

- Als pesten en pestgedrag plaats vindt ervaren we dat als een probleem op ons school.
- Ouders, kinderen en leerkrachten werken samen om pesten te voorkomen op De Kraal.
- De Kraal probeert pestgedrag zoveel mogelijk te voorkomen door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarin pesten niet wordt geaccepteerd.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in staat om zich veilig te voelen.
- Als er zich ongewenste situaties voordoen spreken we elkaar aan op onze eigen regels en afspraken.
- Leerkrachten zijn alert op pesten, het gepeste kind wordt in bescherming genomen.
- Wanneer pesten, ondanks de inspanningen, aanhoudt, volgen we de stappen van het anti-pestprotocol
- Het anti-pestprotocol staat op de website, ter inzage aan alle betrokkenen.

PLAGEN EN PESTEN

Het is belangrijk om duidelijk onderscheid te maken tussen plagen en pesten. Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en gebeurt niet dag in dag uit. Bij plagen ben je gelijk aan elkaar; niemand is de baas. Plagen gebeurt zonder iemand pijn te willen doen en is daarom vaak leuk en grappig. Bij pesten ben je niet gelijk aan elkaar. De pester is vaak sterker of ouder en heeft een grote mond. Anderen kijken vaak tegen de pester op. Pesten gebeurt ook vaak in een groep en telkens is dezelfde persoon de klos. De pester wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Pesten gebeurt vaker dan één keer, soms weken – of maandenlang. Het gebeurt meestal zo dat volwassenen het niet merken. Pesten gebeurt expres. Pesten heeft een groot effect. De gepeste voelt zich vaak eenzaam en verdrietig en is onzeker en bang. Pesten kan zelfs lichamelijke en psychische klachten veroorzaken.

PREVENTIEVE AANPAK

Het programma De Vreedzame school is preventief van aard. Het zorgt voor een sociaal en moreel klimaat in een school dat preventief werkt ten aanzien van anti-sociaal gedrag, zoals pesten en buitensluiten. In groep 7 en 8 zijn leerling-mediators actief die kinderen tijdens het buitenspelen kunnen helpen bij het oplossen van conflicten. Op het niveau van de ouders organiseren wij regelmatig bijeenkomsten waarbij opvoedingsvraagstukken worden besproken. Het onderwerp “pesten” wordt jaarlijks ten minste 1 keer onder de aandacht gebracht.

De kinderen maken samen aan het begin van ieder schooljaar samen afspraken over hoe zij het willen in de klas. Deze afspraken worden de regels van de groep en zijn zichtbaar in het lokaal opgehangen.

AFSPRAKEN BIJ SIGNALERING EN AANPAK VAN PESTEN

Het waarborgen van een veilig leerklimaat in school vereist het inzetten van de lesmethode De Vreedzame school. Leidt de aanpak van deze methode en de interventies uit deze methode, bijvoorbeeld “stappenplan praat het uit” niet tot het gewenste gedrag bij bepaalde kinderen, dan volgt de ‘Vijfsporenaanpak’. Dit is een aanpak die van toepassing is op alle leeftijden en alle klassen. Deze aanpak is gericht op verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school, en is verdeeld in 5 stappen. Het stappenplan wordt in geval van pesten volledig uitgevoerd. De leerkracht kan echter in overleg met het kind, de ouders en/of directeur beslissen dat de aanpak succesvol is, waardoor hier niet noodzakelijk is alle stappen van de vijfsporen aanpak te doorlopen.

- STAP 1:

Leerlingen lossen een ruzie/pesterij zelf (en samen) op.

- STAP 2:

Als het zelfstandig oplossen niet lukt, vraagt een kind hulp van de leerkracht. Indien leerlingen te boos zijn om met elkaar te praten, worden zij even uit elkaar gehaald om tot rust te komen. Vervolgens gaat de leerkracht met beide partijen in gesprek en wordt er naar elkaar geluisterd. Excuses worden uitgesproken in het bijzijn van de leerkracht. Samen wordt gezocht naar oplossingen en onderlinge afspraken.

- STAP 3:

Bij herhaling van ruzie of pesterijen volgen er sancties die in een gesprek met de leerling worden besproken. Hiermee houden kinderen zelf verantwoordelijkheid over de situatie en de eventuele sancties. De leerkracht informeert de ouders van alle betrokkenen. Afspraken worden vastgelegd in Parnassys en er wordt geëvalueerd met alle betrokkenen.

- STAP 4:

Bij herhaling van pesterijen of ruzies wordt er op een breder vlak in de klas aandacht besteed aan een vergelijkbare situatie. In deze stap kan een keuze gemaakt worden tussen een confronterende en niet-confronterende methode. De leerkracht informeert bij deze stap de directie en de ouders worden opgeroepen voor een gesprek. In dit gesprek worden bindende afspraken gemaakt om het pestgedrag aan te pakken.

- STAP 5:

Mocht stap vier ook geen effect hebben dan kan de directeur van De Kraal overgaan tot een passende straf, schorsing en/of verwijdering van de leerling. Dit besluit wordt genomen in overleg met het schoolbestuur (STAIJ). Wanneer dit aan de orde is, wordt het volledige pestincident opgenomen in de incidentenregistratie dat de school bijhoudt.

LINKS EN TIPS

www.pestweb.nl

Tips voor kinderen, ouders en leerkrachten

www.stoppestennu.nl

Tips en voorlichting over pesten voor ouders en leerkrachten